

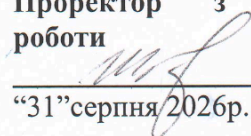
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з навчально-методичної
роботи**

 Ярослав ШТАНЬКО
“31” серпня 2026р.

КОМПОЗИЦІЯ І КОЛЬОРОЗНАВСТВО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	G Інженерія, виробництво та будівництво
Спеціальність:	G17 Архітектура та містобудування
Освітньо-професійна програма: (освітньо-наукова)	“Архітектура та містобудування”
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	Третій семестр

**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

викладач кафедри архітектури та будівництва

Наталія ШИЦЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри архітектури та
будівництва, протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.

Завідувач кафедри

Руслан ЖИРАК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП/ОНП

Андрій САВЧУК

Завідувач кафедри

Руслан ЖИРАК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	nataliia.v.shytka@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кабінет 402/3
Посилання на сайт	
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=5693

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Композиція та кольорознавство» є важливою складовою професійної підготовки студентів спеціальності «Архітектурне проектування». Курс спрямований на формування художньо-композиційного мислення, розвиток просторової уяви, творчих здібностей та вміння застосовувати закономірності композиції і кольору у процесі архітектурного проектування.

Вивчення дисципліни передбачає засвоєння основних законів і засобів композиції, принципів організації площинних і об'ємно-просторових форм, закономірностей побудови композиційної структури, а також основ теорії кольору та принципів створення гармонійних колірних поєднань. Особлива увага приділяється взаємозв'язку форми, простору, кольору, масштабу, пропорцій та ритму в архітектурній композиції.

Курс поєднує теоретичну та практичну підготовку студентів і спрямований на розвиток здатності аналізувати архітектурні об'єкти, визначати їх композиційні особливості та застосовувати отримані знання під час створення власних проєктних рішень.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Композиція та кольорознавство» є формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок щодо закономірностей композиційної організації архітектурного середовища та використання кольору як важливого засобу художньої виразності в архітектурному проектуванні.

Дисципліна спрямована на розвиток композиційного, просторового та образного мислення, формування естетичного смаку й здатності створювати цілісні, гармонійні та функціонально обґрунтовані архітектурні рішення.

Суть дисципліни полягає у вивченні основних закономірностей побудови композиції та принципів організації архітектурної форми і простору. Студенти опановують поняття композиційного центру, рівноваги, симетрії та асиметрії, ритму, контрасту, нюансу, масштабу, пропорційності та інших засобів композиційної виразності.

Важливою складовою курсу є вивчення основ кольорознавства: властивостей кольору, колірного кола, гармонійних і контрастних поєднань, психологічного та емоційного впливу кольору, особливостей використання кольору в архітектурі та формуванні предметно-просторового середовища.

Отримані знання та навички є основою для подальшого опанування дисциплін, пов'язаних з архітектурним і дизайнерським проєктуванням, формуванням архітектурного середовища та створенням художньо виразних просторових композицій.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Композиція як основа архітектурного проєктування.
2. Основні засоби архітектурної композиції.
3. Пропорції та масштаб в архітектурі.
4. Ритм, метр і тектоніка.
5. Симетрія, асиметрія, статика і динаміка.
6. Колір і світло в архітектурі.
7. Архітектурний простір та композиційний аналіз.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

- основні поняття, закони та принципи композиції;
- засоби композиційної виразності;
- закономірності побудови площинних, об'ємних та об'ємно-просторових композицій;

- принципи композиційної рівноваги, цілісності та супідрядності;
- основні пропорційні системи та принципи масштабності в архітектурі;
- властивості кольору та закономірності його сприйняття;
- принципи утворення колірних гармоній і контрастів;
- особливості психологічного та емоційного впливу кольору;
- основні принципи застосування кольору в архітектурі, інтер'єрі та міському середовищі;
- сучасні тенденції використання композиційних і колористичних засобів в архітектурному проектуванні.

ВМІТИ:

- аналізувати композиційну структуру архітектурних об'єктів;
- визначати основні та другорядні елементи композиції;
- застосовувати принципи симетрії, асиметрії, ритму, контрасту та нюансу;
- створювати площинні, об'ємні та об'ємно-просторові композиції;
- застосовувати принципи пропорційності та масштабності у проектних рішеннях;
- використовувати модульні та пропорційні системи;
- добирати кольорові поєднання відповідно до композиційного та функціонального завдання;
- застосовувати принципи колірної гармонії та контрасту;
- використовувати колір як засіб формування художнього образу та організації простору;
- аналізувати колористичні рішення архітектурних об'єктів;
- розробляти композиційно цілісні та художньо виразні проектні рішення;
- застосовувати набуті знання під час виконання навчальних і професійних завдань з архітектурного проектування.

Мета навчальної дисципліни:

Підготовка студента до активної творчої, пізнавальної і практичної роботи, освоєння методу проектного моделювання. Слухачі дисципліни повинні

навчитися розв'язувати задачі, які виникають в процесі розробки архітектурних проектів.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- ознайомлення студентів з основними поняттями, законами та принципами композиції;
- формування розуміння закономірностей організації площинної, об'ємної та об'ємно-просторової композиції;
- вивчення основних засобів композиційної виразності;
- формування навичок роботи з пропорціями, масштабом, модулем і ритмом;
- розвиток уміння створювати композиційну рівновагу та цілісність;
- вивчення закономірностей симетрії, асиметрії, контрасту та нюансу;
- засвоєння основ теорії кольору та властивостей кольорових систем;
- формування навичок створення гармонійних колірних поєднань;
- вивчення особливостей психологічного та емоційного впливу кольору;
- дослідження ролі кольору у формуванні архітектурного та міського середовища;
- розвиток просторового, образного та творчого мислення;
- формування здатності застосовувати композиційні та колористичні принципи у процесі архітектурного проектування;
- розвиток уміння аналізувати композиційні та колірні рішення існуючих архітектурних об'єктів.

Після завершення вивчення дисципліни студент буде здатний:

- творчо застосовувати закони композиції у процесі архітектурного проектування;
- формувати гармонійні та композиційно врівноважені архітектурні рішення;
- використовувати колір як важливий засіб художньої виразності та організації архітектурного простору;

- аргументовано обґрунтовувати власні композиційні та колористичні рішення;
- аналізувати й оцінювати архітектурні об'єкти з точки зору композиції, пропорцій, масштабу та кольору;
- створювати цілісні, естетично виразні та функціонально обґрунтовані архітектурні проекти.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП/ОНП «Архітектура та містобудування»).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд, створення бар'єрного архітектурно-будівельного середовища.	ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

СК13. Здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, техніко-економічних вимог і розрахунків, вимог щодо екологічності, енергоефективності, інклюзивності.	ПР15. Забезпечувати дотримання безпекових, санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, техніко-економічних, вимог і розрахунків, вимог щодо екологічності, енергоефективності, інклюзивності в архітектурно-містобудівному проєктуванні.
---	---

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	3		
Кількість кредитів ЄКТС	1		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 (в годинах)	— (в годинах)
	семінари, практичні	28 (в годинах)	— (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	— (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен (0,5 в годинах)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни¹:

Пререквізити	Постреквізити
Основи рисунку та живопису	Архітектурне проєктування
Архітектурне проєктування	Комп'ютерне моделювання

¹ тільки для обов'язкових дисциплін

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ ТА КОЛЬОРОЗНАВСТВО (3 семестр)

Перелік тем лекційного матеріалу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Вступна лекція. Композиція як основа архітектурного проєктування. (2 год)

Поняття композиції. Архітектурна форма і простір. Засоби та принципи композиції. Композиційний центр. Взаємозв'язок функції, конструкції та форми.
Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теоретичний матеріал про поняття архітектурної композиції, її основні засоби та принципи.
 Знайти та проаналізувати два архітектурні об'єкти: один із вираженим композиційним центром, інший — із вільною композиційною організацією.
 Виконати графічний аналіз одного з обраних об'єктів, позначивши композиційний центр, основні осі, домінанти та підпорядковані елементи.
 Підготувати короткий висновок про взаємозв'язок функції, конструкції та форми в архітектурі. (2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14)

Тема 2. Основні засоби архітектурної композиції. (2 год)

Точка, лінія, площа, об'єм, простір. Геометричні форми в архітектурі.
 Перетворення простих форм у складні композиції
Завдання для самостійної роботи: Опрацювати поняття точки, лінії, площини, об'єму та простору як основних засобів композиції.
 Знайти фотографії трьох архітектурних споруд, у яких виразно проявляються геометричні форми: куб, паралелепіпед, циліндр, призма або сфера.
 Виконати три графічні композиції на основі простих геометричних тіл:

- композицію з домінуванням горизонтальних форм;
- композицію з домінуванням вертикальних форм;
- композицію з поєднанням геометричних об'ємів різного розміру.

 Показати на прикладі однієї композиції, як зміна розташування, масштабу та взаємного накладання форм впливає на сприйняття цілого. (1, 2, 5, 8, 9, 11, 14)

Тема 3. Пропорції та масштаб в архітектурі. (2 год)

Пропорційні системи. Людський масштаб. Модуль. Золотий перетин. Масштабність архітектурного середовища.

Завдання для самостійної роботи: Опрацювати поняття пропорції, масштабу, модуля, золотого перетину та людського масштабу.

Знайти два приклади архітектурних об'єктів, у яких простежуються чіткі пропорційні закономірності.

Виконати схематичний аналіз фасаду однієї споруди: визначити основні пропорційні співвідношення між шириною, висотою, віконними прорізами та іншими елементами.

Виконати графічну композицію із застосуванням золотого прямокутника або модульної сітки. Пояснити, як масштаб споруди співвідноситься з людиною та навколишнім середовищем. **(1, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 14)**

Тема 4. Ритм, метр і тектоніка. (2 год)

Повторення архітектурних елементів. Метричні та ритмічні закономірності. Тектоніка як вираження конструктивної логіки споруди.

Завдання для самостійної роботи: Опрацювати поняття метра, ритму, метричного та ритмічного рядів, тектоніки архітектурної споруди.

Знайти два приклади будівель із виразним метричним або ритмічним повторенням елементів.

Виконати графічні вправи:

- метричний ряд із повторенням однакових елементів;
- ритмічний ряд зі зміною розміру, інтервалів або форми елементів.

Проаналізувати фасад реальної споруди та визначити, як розташування колон, вікон, балконів або інших елементів формує ритм.

Пояснити, як конструктивна система будівлі відображається в її зовнішній формі. **(2, 8, 9, 12, 14)**

Тема 5. Симетрія, асиметрія, статика і динаміка. (2 год)

Типи композиційної рівноваги. Симетричні та асиметричні композиції.

Динамічні форми. Візуальна рівновага.

Завдання для самостійної роботи: Опрацювати основні типи симетрії, асиметрії, статичної та динамічної композиції.

Знайти по одному прикладу симетричної та асиметричної архітектурної споруди.

Виконати дві абстрактні композиції з використанням геометричних форм:

- статичну композицію, побудовану на врівноваженості та стабільності;
- динамічну композицію, побудовану на діагоналях, зміщеннях і контрастах.

На прикладі реальної споруди визначити засоби досягнення візуальної рівноваги.

Порівняти симетричну й асиметричну композиції за характером сприйняття та емоційним впливом. **(1, 5, 8, 10, 11, 14)**

Тема 6. Колір і світло в архітектурі. (2 год)

Основи кольорознавства. Колірні гармонії та контрасти. Психологічний вплив кольору. Природне та штучне освітлення як засіб композиції.

Завдання для самостійної роботи: Опрацювати основи кольорознавства, типи колірних гармоній і контрастів, принципи природного та штучного освітлення.

Знайти три архітектурні приклади, у яких колір відіграє важливу роль у формуванні образу будівлі.

Виконати кольорову композицію для архітектурного об'єкта, застосувавши одну з колірних схем: монохромну, аналогову або комплементарну.

Виконати дві схеми освітлення умовного архітектурного простору: з природним і штучним освітленням.

Проаналізувати, як колір і напрямок світла впливають на сприйняття об'єму, фактури та простору. (3, 6, 9, 10, 11, 12)

Тема 7. Архітектурний простір та композиційний аналіз. (2 год)

Відкрите і замкнуте середовище. Взаємодія об'єму і простору. Фронтальна, об'ємна та глибинно-просторова композиція. Аналіз реальних архітектурних об'єктів.

Завдання для самостійної роботи: Опрацювати поняття відкритого, напіввідкритого та замкнутого простору, фронтальної, об'ємної та глибинно-просторової композиції.

Обрати один архітектурний об'єкт або громадський простір для аналізу.

Зібрати фотографії об'єкта, за можливості — плани, фасади або схеми.

Виконати композиційний аналіз за такими критеріями:

організація простору та його межі;

співвідношення об'єму й порожнечі;

головні та другорядні композиційні елементи;

напрямки руху й основні візуальні осі;

роль світла, кольору, масштабу та ритму.

Визначити тип композиції та обґрунтувати, як вона впливає на сприйняття простору людиною. (1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14)

Зміст практичних занять

Тема 1. Геометричні форми в архітектурній композиції. (2 год.)

Заняття 1. Домінанта, контраст.

Завдання 1. Композиції з повторюваних елементів квадрата, трикутника, кола, прямокутника. Перетворення площинних форм. Контраст форми, розміру, напрямку, фактури та світлотіні.

Формат А4 для креслення, лінери, лінійка.

Тема 2. Статика і динаміка, симетрія та асиметрія. (4 год.)

Заняття 2-3. Чотири архітектурні композиції: статична, динамічна, симетрична, асиметрична. Робота з вертикалями, горизонталями та діагоналями.

Формат А4 для креслення, лінери, лінійка.

Тема 3. Метр і ритм в архітектурі. (4 год.)

Заняття 4-5. Побудова композиції на основі заданого модуля.

Завдання 3. Створення композиції з повторюваних елементів. Метричний і ритмічний ряд.

Формат А4 для креслення, лінери, лінійка.

Тема 4. Елементи композиції: точка, лінія, пляма (4 год.)

Заняття 6-7. Контраст форми, розміру, напрямку, фактури та світлотіні

Завдання 4. Створення серії з 6 абстрактних композицій та 6 фактур з використанням точки, лінії та плями. Пошук композиційного центру.

Тема 5. Колір в архітектурі. (4 год.)

Заняття 8. Заливка та змішування кольорів.

Створення кольорової архітектурної композиції. Робота з гармоніями та контрастами

Завдання 9. Креслення таблиць на форматі. Заливка теплої гами. Заливка холодної гами.

Утворити різноманітні кольорові сполучення теплої та холодної гами методом заливки.

Також утворити заливку ахроматичних кольорів.

Тема 6. Розробка авторської об'ємно-просторової композиції із застосуванням вивчених принципів. (6 год.)

Заняття 10-12. Створення робочого ескізу.

Завдання 6. Створення кольорової архітектурної композиції. Робота з гармоніями та контрастами.

Тема 7. Макетування. (4 год.)

Заняття 13-14. Підсумкова композиційна робота.

Завдання 7. Виконання практичного завдання на двох форматах А4.

Макетування практичного завдання методом аплікації плоских геометричних форм.

Студент повинен використати:

- 4-5 простих геометричних об'ємів (коло, квадрат, трикутник, прямокутник), а також лінію;
- композиційний центр;
- масштаб;
- пропорції;
- ритм;
- контраст;
- принцип рівноваги;
- колір;
- взаємодію об'єму і порожнього простору.

До макета додається **графічна подача**:

- фасад/проекція;
- коротка концепція;
- схема композиційних засобів.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	14	
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	28	
Підготовка звітів з практичних робіт	-	

Підготовка до поточного контролю	6	
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	-	

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:²

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

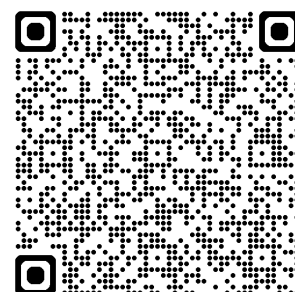
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

² зміст пунктів може редагуватись з огляду на особливості курсу

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). Ознайомитись з “Політикою академічної доброчесності” - за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).³ “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).⁴

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення,

³ визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

⁴ визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування

творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання⁵	<u>Метод навчання</u>	Метод оцінювання
ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності. ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування. ПР05. Застосовувати основні теорії проектування, сучасні методи і технології, міжнародний та вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування. ПР07. Застосовувати програмні засоби, ІТ-технології та інтернет-ресурси для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування. ПР08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування. ПР09. Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів. ПР 10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної	за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції), практичні (окремих креслень та графічних робіт); за видами занять: лекції ; практичні заняття (індивідуальні та групові завдання); за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності: завдання щодо використання програми ArchiCAD (та інших програм для виконання архітектурних креслень за бажанням студента), залучення студентів до наукової діяльності, участі в конкурсах наукових проектів, публікація тез та статей);	• поточне оцінювання; • залік; • графічна робота.

⁵ для вибіркокових навчальних дисциплін вказується результат навчання

графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні. ПР 14. Обирати раціональні архітектурні рішення на основі аналізу ефективності конструктивних, інженерно-технічних систем, будівельних матеріалів і виробів, декоративно-оздоблювальних матеріалів. ПР 19. Організовувати презентації та обговорення проєктів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.		
--	--	--

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

(програмне забезпечення, лабораторне та комп'ютерне обладнання тощо)

Для вивчення навчальної дисципліни «Композиція та кольорознавство» необхідно:

- 1) проектор або інший мультимедійний екран для демонстрації архівних матеріалів та презентацій;
- 2) магнітно-маркерна дошка, маркери, циркуль для маркера;
- 3) книги, що входять до програми навчального курсу;
- 4) канцелярське приладдя (папір для креслення формат А4, лінійка, циркуль, лінери 0,1-0,7, олівці HB-2B, канцелярська гумка, туш, маркери, кольоровий картон).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи⁶

(в разі потреби - розділити за семестрами)

⁶ зміст редагується залежно від наповнення дисципліни

<i>Вид</i>	<i>Зміст⁷</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи				
	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи		40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».⁸

Критерії оцінювання⁹ (поточного та підсумкового контролю)

⁷ у випадку наявності видів роботи, які оцінюються окремо (проект, завдання тощо) прописується в окремому рядку; за відсутності - одним рядком визначається вся сукупність аудиторної роботи (опитування, поточні контрольні тощо) та визначається стандартне значення балів (35/60)

⁸ можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

⁹ критерії вказуються згідно з особливостями дисципліни.

«незадовільно»	здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання окремих архітектурних понять, графічних позначень і проєктних елементів; не розкриває або фрагментарно розкриває тему проєкту; не може самостійно провести передпроєктний аналіз території та обґрунтувати прийняте містобудівне рішення; допускає суттєві помилки у функціональному зонуванні, плануванні квартир, житлових секцій, вертикальних і горизонтальних комунікацій; не враховує нормативні вимоги щодо інсоляції, протипожежної безпеки, доступності та організації прибудинкової території; графічні матеріали виконані не в повному обсязі, мають значні помилки та не відповідають завданню; плани, фасади, розрізи і генеральний план не узгоджені між собою; здобувач освіти не дотримується встановленого графіка роботи, не може аргументувати проєктні рішення та відповісти на основні запитання під час захисту.
«задовільно»	здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на початковому та репродуктивному рівнях; відтворює основні поняття і положення архітектурного проєктування; за допомогою викладача проводить передпроєктний аналіз та формує загальну концепцію багатоквартирного житлового будинку; виконує основні складові проєкту, проте допускає помилки у функціонально-планувальній організації, розміщенні будинку на ділянці, вирішенні транспортних і пішохідних зв'язків, благоустрою та озеленення; частково враховує нормативні вимоги; архітектурно-композиційне рішення недостатньо виразне; графічні матеріали загалом розкривають зміст проєкту, але мають недоліки в оформленні, нанесенні розмірів, відміток, осей та умовних позначень; за допомогою викладача може аналізувати проєкт, виправляти окремі помилки, формулювати висновки та пояснювати основні прийняті рішення.
«добре»	здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на достатньому рівні; самостійно застосовує набуті знання під час розв'язання стандартних архітектурно-проєктних завдань; проводить передпроєктний і містобудівний аналіз території, обґрунтовує розміщення багатоквартирного житлового будинку на ділянці; виконує функціональне зонування, розробляє раціональну структуру житлових секцій, квартир, входних груп, сходових кліток, ліфтів та інших комунікацій; переважно правильно застосовує чинні будівельні норми, враховує вимоги інсоляції, пожежної безпеки, безбар'єрності та благоустрою; створює цілісне об'ємно-просторове і фасадне рішення; забезпечує взаємну узгодженість генерального плану, планів поверхів, фасадів і розрізів; графічно оформлює проєкт на належному рівні, хоча допускає окремі несуттєві помилки; систематично працює протягом семестру, ураховує зауваження викладача, самостійно виправляє недоліки та аргументовано захищає основні проєктні рішення.

«відмінно»	здобувач освіти вільно і творчо володіє навчальним матеріалом, професійною термінологією та методами архітектурного проєктування; самостійно проводить комплексний передпроєктний аналіз території, визначає містобудівні обмеження та формує обґрунтовану авторську концепцію багатоквартирного житлового будинку; пропонує функціонально доцільне, нормативно обґрунтоване та архітектурно виразне рішення; професійно вирішує генеральний план, транспортні й пішохідні зв'язки, благоустрій, озеленення та організацію прибудинкової території; забезпечує раціональне планування квартир, житлових секцій, комунікацій і приміщень загального користування; повною мірою враховує вимоги інсоляції, природного освітлення, пожежної безпеки, доступності та безбар'єрності; демонструє цілісність об'ємно-просторової композиції, виразність фасадів та обґрунтованість конструктивних рішень; виконує повний комплект взаємоузгоджених креслень на високому графічному рівні; дотримується графіка проєктування, виявляє самостійність, ініціативність і творчий підхід; переконливо презентує проєкт, аргументовано відповідає на запитання, критично оцінює власні рішення та пропонує способи їх удосконалення.
-------------------	--

Критерії оцінювання (підсумковий контроль) Підсумкова оцінка за графічну роботу визначається з урахуванням повноти її виконання, відповідності завданню, функціональної та нормативної обґрунтованості проєктних рішень, архітектурно-композиційної виразності, якості графічного оформлення, самостійності виконання та результатів захисту.

«відмінно»	здобувач освіти виконав графічну роботу в повному обсязі, на високому професійному та художньо-графічному рівні; проєкт характеризується самостійністю, творчим підходом, цілісністю авторської концепції та відповідністю завданню; містобудівне, функціонально-планувальне, об'ємно-просторове, композиційне і конструктивне рішення є обґрунтованим та взаємоузгодженим; раціонально вирішено структуру квартир, житлових секцій, комунікацій, вхідних груп і приміщень загального користування; повною мірою враховано нормативні вимоги щодо інсоляції, природного освітлення, пожежної безпеки, санітарних умов, доступності та безбар'єрності; генеральний план передбачає належну організацію транспортних і пішохідних зв'язків, благоустрій та озеленення території; креслення виконано відповідно до правил архітектурно-будівельної графіки, вони є точними, читабельними й композиційно впорядкованими; здобувач освіти вільно презентує роботу, професійно аргументує прийняті рішення та дає вичерпні відповіді на запитання.
«добре»	здобувач освіти виконав графічну роботу в повному обсязі та відповідно до завдання; запропоноване проєктне рішення є функціонально доцільним і загалом відповідає чинним нормативним вимогам; раціонально організовано структуру житлових секцій, квартир, вертикальних і горизонтальних комунікацій; ураховано вимоги інсоляції, природного освітлення, пожежної безпеки, доступності та благоустрою території; генеральний план, плани поверхів, фасади і розрізи взаємно узгоджені; об'ємно-просторове та

	фасадне рішення є цілісним і композиційно виразним; графічні матеріали виконано на належному професійному рівні, хоча наявні окремі несуттєві недоліки; здобувач освіти самостійно пояснює та аргументує основні проєктні рішення.
«задовільно»	здобувач освіти виконав основну частину графічної роботи відповідно до завдання, однак окремі складові проєкту опрацьовано недостатньо; загальне функціонально-планувальне рішення багатоквартирного житлового будинку сформовано, але наявні помилки в організації квартир, комунікацій, вхідних груп або прибудинкової території; нормативні вимоги враховано частково; архітектурно-композиційне рішення має недостатню виразність; між окремими кресленнями наявні незначні неузгодженості; графічне оформлення загалом розкриває зміст проєкту, але містить помилки в нанесенні розмірів, осей, відміток, написів та умовних позначень; здобувач освіти може пояснити основні рішення за допомогою додаткових запитань викладача.
«незадовільно»	здобувач освіти виконав графічну роботу фрагментарно або не в повному обсязі; проєктне рішення не відповідає завданню; відсутня цілісна архітектурна концепція; допущено суттєві помилки у функціонально-планувальній організації багатоквартирного житлового будинку, розміщенні житлових секцій, квартир, сходових кліток, ліфтів і приміщень загального користування; не враховано вимоги інсоляції, пожежної безпеки, доступності та безбар'єрності; генеральний план, плани поверхів, фасади і розрізи не узгоджені між собою; креслення виконано з істотними порушеннями правил архітектурно-будівельної графіки; здобувач освіти не може пояснити й аргументувати прийняті проєктні рішення.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ¹⁰**Основна література**

1. Arnheim, R. The Dynamics of Architectural Form: 30th Anniversary Edition. Berkeley: University of California Press, USA, 2009. – 296p. ISBN
2. Анвін С. Unwin, Simon. Аналіз архітектури (Analysing Architecture). Посібник із розуміння архітектурних ідей, просторової організації, композиційних принципів і способів аналізу споруд. – Англія: Routledge, 2020. – 336.
3. Іттен Й. Мистецтво кольору (The Art of Color). – Київ :ArtHuss 2022 – 96с.
4. Нойферт Е. Дані для проєктування та будівництва (Architects' Data). Neufert, Ernst. Довідник із розмірів, функціональних вимог, ергономіки та просторових параметрів архітектурних об'єктів – [40-ве вид, перероб. і допов.]. – Київ : Фенікс, 2017. – 619 с. : іл., табл.
5. Чінг Ф. Д. К. Архітектура: форма, простір і порядок (Architecture: Form, Space, and Order). США, 2023. – 496с.

¹⁰ обов'язково: враховувати вимоги [ДСТУ 8302:2015](#) (відповідно до [Наказу № 65, від 4.03. 2016](#)), [рекомендації](#) Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, використовувати літературу за останні 5-7 років, наводити власні публікації за змістом навчальної дисципліни.

Додаткова література

6. Alexander, Christopher, Ishikawa, Sara, Silverstein, Murray. A Pattern Language: Towns, Buildings, Construction. – USA: Oxford University Press. 1977. – 1171-1218p.
7. Le Corbusier. The Modulor: A Harmonious Measure to the Human Scale Universally Applicable to Architecture and Mechanics. Switherland: Birkhäuser 2000. – 580с.
8. Lynch, Kevin. The Image of the City. USA: The MIT Press Ltd. 1960. – 208p.
9. Rasmussen, Steen Eiler. Experiencing Architecture. – USA: The MIT Press Ltd 1964. – 245p.

Електронні ресурси для самостійної роботи

10. Фотографії, плани, розрізи та описи реалізованих архітектурних проєктів. Підходить для пошуку об'єктів і підготовки графічного аналізу. <https://www.archdaily.com/>
11. Приклади сучасної архітектури, матеріалів, кольорових рішень і взаємодії будівель із середовищем. <https://www.dezeen.com/>
12. Візуальні матеріали про архітектуру, мистецтво, історичні споруди та культурну спадщину. <https://artsandculture.google.com/>
13. Міжнародна рада з охорони пам'яток та історичних місць. <https://www.icomos.org/>
14. Основи композиції: веб-сайт. URL: <http://kompoza.livejournal.com/>